

Det lille smykke er kun ca halvanden gang to cm, men her forstørret op. Blandt andet kan man se, at manken er dekoreret. Foto: Bartosz Swiatkiowski.

Unikt fund på Sorte Muld

Af Elisabeth Krogh

ARKÆOLOGI

– Det er altid sådan, at man finder de bedst fund lige inden lukketid, griner arkæolog Christina Seehusen.

I dag lukkes udgravningen på Sorte Muld ned, efter at Bornholms Museum og arkæologistuderende fra universitetet i Gdansk har gravet her siden begyndelsen af september.

Og på sidste rigtige udgravningsdag i går gjorde arkæologerne et unikt fund, og det var Christina Seehusen selv, der gjorde fundet.

– Det er først i den sidste uge her, at vi har fået afrenset hele den flade, hvor de kulturlag, som man kan datere på, ligger. Da vi afrensede dem, så kom der to fund op i går. Det ene var denne fine lille bronzehest og den anden var en stor fed guldgubbe, fortæller Christina Seehusen.

Smykket i sig selv er et meget beskedent lille hængesmykke.

– Men det viser meget tydeligt noget af det, som var på mode i den kultur, hvor hesten er et vigtigt symbol, og måden, den er fremstillet på, er som en meget kraftfuld hest. For det første er det en hingst, for det andet så har den den her meget buede manke, som er noget, man også ser på billeder fra vikingetiden og som symboliserer en rytterkultur, som er en del af et elitemiljø i Skandinavien fra tiden efter romertiden, og det passer meget godt med det, vi har herude i det hele taget, siger Christina Seehusen, som mener, at smykket er lokalt fremstillet.

Hvor usædvanligt er det?

– Lige præcis den her er der, så vidt jeg ved, ikke nogen andre magen til. Der findes forskellige smykker fra yngre jernalder og vikingetid med heste, men ikke som denne her, der er en ret simpel lille ting, man nok har båret i en snor om halsen. Måske som en form for amulet.

Hun mener, smykket kan have været båret

ret af både en mand eller kvinde.

– Måske har den været del af et større smykke, men kan også være en lille personlig ting, man har båret på sig for at kunne have noget af den kraft, som den hest repræsenterer.

Nyt guldgubbefund

Torsdag fandt arkæologerne også endnu en guldgubbe, og denne gang en meget flot af slagsen.

– Nogle er rigtig fine og tydelige, andre er bare små stumper. Denne er komplet og vi kan se, at den er klippet ud af en længere strimmel af guldgubber, fortæller Christina Seehusen, der faktisk aldrig selv har fundet en guldgubbe.

– Det gør ikke noget, for for mig er det hele forståelsen af helheden, der betyder noget. Men det er lidt sjovt, for de eneste, der ikke har fundet guldgubber, er Finn Ole (Sonne Nielsen, chefarkæolog, Bornholms Museum. red.) og mig. Det at finde guldgubber er mere en form for skattejagt, kan man næsten sige.

– Men jeg gravede så også på det her felt i går. Der var der så et lille fund, hvor vi troede, det måske var en guldgubbe mere, så jeg rensede af og gravede ned og blev lidt spændt på det, og så viste det sig, at det var sådan et lillebitte bronzeblikstykke som var udført som den her meget, meget fine hest.

Smykket blev fundet i tempelområdet, og fundet er meget nyttigt for arkæologerne.

– Det er rigtig spændende for os, for når vi finder sådan noget som det her, så kan vi ud fra den måde, den ser ud på, nogenlunde komme med en datering med det samme. Den er fra omkring efter 400-tallet og før vikingetiden. Det er rigtig, rigtig værdifuldt for os at kunne datere, for det daterer så også de lag, den er fundet i, forklarer hun.

Slutter idag

Udgravningen på Sorte Muld afsluttes i dag.

– Nu dækkes til med plastik og sand, så området er godt beskyttet, og så kommer vi tilbage til næste år.

Og der vil være chance for nye fund.

– Det er stort, fordi det giver os noget at arbejde videre med i forhold til datering af de lag, den er fundet i, og fordi det selvfølgelig er rigtig spændende også at finde et fund, som er helt unikt i sin egen ret, siger arkæolog Christina Seehusen om det smykkefund, der igår blev gjort på Sorte Muld i gravefeltet lige bag hende her. Foto: Elisabeth Krogh

– Det kulturlag, som denne er fundet i overfladen af, det er i virkeligheden over en meter dybt. Vi har kun lige gravet i den allerførste overflade.

Selv om smykkefundet er unikt, er det dog stadig den mere overordnede forståelse af Sorte Muld området, der er mest spændende, siger Christina Seehusen.

– De her fund er selvfølgelig vigtige og spændende, men først og fremmest er vi interesserede i at få en idé om dels udstrækningen af bygningen, der har stået her, som vi tror er en slags kultbygning eller tempel, dels vil vi også gerne prøve at finde ud af, hvor mange år, der har stået en tempelbygning her, hvor nedbrudt den er, og hvor meget der reelt er tilbage. I det hele taget det overordnede omkring hele tempelbygningen og i sidste ende hele Sorte Muld komplekset med alle satellitbopladsene, hvor der er værksteder og hele denne her aristokratiske residens som det måske har været.

Den er fra omkring efter 400-tallet og før vikingetiden. Det er rigtig, rigtig værdifuldt for os at kunne datere, for det daterer så også de lag, den er fundet i.

Christina Seehusen,
arkæolog